

Zielsgelukkig

Op feestjes (en ook de media doen er aan mee) raak ik de laatste tijd steeds vaker verzeild in discussies over ICT-toepassingen en privacy. De teneur is vaak dat door de schier onbegrensde mogelijkheden van ICT niet alleen de privacy van individuen in het gedrang komt, maar dat we zelfs in volle vaart afstomen op een volstrekt onleefbare maatschappij. Kinderen zitten als robots achter PC's, werknemers worden voorgeprogrammeerde werkmieren en multinationals weten precies wat, wanneer en waarom consumenten iets doen. Aanhangers van dit doemscenario aarzelen vervolgens nooit lang om George Orwell's Big Brother van stal te halen. De werkelijkheid is natuurlijk anders. Sterker, wie openstaat voor ICT wordt de komende decennia zielsgelukkig.

Laat ik voorop stellen dat ik in principe tegen iedere beknotting van het individu ben. Dat is voor mij een gevoelig punt. Als ik bijvoorbeeld zou worden gevraagd een nieuwe slogan voor de Franse Republiek te bedenken, dan zou Liberté, égalité, fraternité direct worden vervangen door Liberté, liberté, et liberté.

In die zin sta ik als notoir ICT-dominee nogal ambivalent ten opzichte van ICT. Neem de uitvinding van Rfid. Dit is een minichipje, die er voor zorgt dat van alles en nog wat in de toekomst traceerbaar is. In de logistiek-branche is de tag – zoals het ook wel wordt genoemd- vooral een interessante vervanger voor de barcode (die lang niet op alle producten kan). Maar, marketeers werken al aan toepassingen die direct gericht zijn op mensen. ICT-reus Getronics en de Noord Hollandse Mercurius groep (o.a. producent van telefoonkaarten) hebben deze zomer in Wormerveer zelfs een 'Rfid Innovation Center' ingericht. Hier wil men testen op welke manier met name congressen, beurzen en sporttoernooien kunnen ' profiteren' van Rfid. De gedachte er achter is dat bezoekers bij dit soort evenementen een persoonlijke 'tag' krijgen, waarna de organisator een goed overzicht krijgt van de wijze waarop de bezoeker zich beweegt, welke keuzes hij maakt. Commerciële aanbiedingen kunnen daar dan op afgestemd

worden. Mijn instinct zegt: pas op, sla mij maar even over. Maar, dan denk ik verder. En dan wordt de toekomst ineens wat zonniger. Alleen nog maar gebeld worden door telemarketeers die écht inspelen op mijn interesses. Mijn zevende gestolen fiets nu ineens wél door de politie opgespoord. En Mopsie, de favoriete poes van buurvrouw Venema van tachtig, die na een wegloopavontuur binnen twee dagen door een vrijwilliger van de dierenambulance wordt terugbezorgd. Tsjja, wie kan daar nu tegen zijn?

En dan dat onderzoek van de Universiteit van Amsterdam, al weer een tijdje terug. Men concludeerde dat jongeren die veel chatten (of MSN-en) hechtere vriendschappen hebben dan jongeren die minder vaak online communiceren. Dertig procent van de Nederlandse tieners vindt dat je online beter over persoonlijke dingen kunt praten dan in het echte leven. Chat-uurtjes worden dus geïnvesteerd in het verdiepen van het contact met leeftijdgenoten, klasgenoten, clubgenoten. Dat wat de sociologen de ' peergroup' noemen. Zo worden vriendschappen dus hechter.

Dus, privacy in gevaar door ICT? Ja, laten we het niet ontkennen, het gevaar is er. Maar positieve toepassingen lijken toch óók wel massaal voorhanden. En wat te

denken van al die informatie – misschien in volume wel 100.000 British Libraries – die dankzij ICT toegankelijk is geworden voor ieder individu? Ach ja, laten we toekomst zonnig tegemoet zien. U en ik worden zielsgelukkig. ♦

Door Fokke Martini,
directeur ICT Center Friesland

